

اسدیل پیروزی مجانی اردوغان نمی‌شود

همان طور که با مصر وارد این مسیر شده‌ایم، با سوریه نیز می‌توانیم وارد این مسیر شویم.»

■ واقیعت‌های میدانی

شکی نیست اردوغان می‌خواست از دیدارش با الیسیسی این پیام را به بشار اسد بدهد که آماده‌گی کامل برای دپاری مشابه باو را دارد اما باید توجه داشت که واقیعت‌های میدانی باعث می‌شود موضوع رابطه ترکیه با مصر به طور کامل با رابطه ترکیه با سوریه تفاوت داشته باشد. هر چند ترکیه همانند سوریه در مورد مصر نیز از مخالفان الیسیسی حمایت علنی کرد و در جبهه‌مقابل الیسیسی قرار گرفت اما این حمایت در حد پناه دادن به شماری از شخصیت‌های اخوان المسلمین و دادن تریبون رسانه‌ای در اختیار آنها جلوتر نرفت و عملاً به نظامی مسلح کردن نیروها و هواداران اخوانی در مصر نرسید. اردوغان رفتارش با سوریه طی یک دهه گذشته به طور کامل متفاوت با رفتارش با مصر بود و گروه‌های تروریستی بدون حمایت‌های او هیچ‌گاه امکان بقانداشتند. گذشته‌این از تنش ترکیه دست‌کم از ۲۰۱۶ به این سویخش‌هایی از خاک سوریه در شمال این کشور را به اشغال خود درآورده و حالا هم تهدید می‌کند آماده می‌شود حمله زمینی دیگری را به مناطق تحت تسلط کرده‌های سوریه انجام دهد. ترکیه در حالی پیام‌های آشتی‌جویانه برای سوریه می‌فرستد که نه تنها هیچ اقدامی برای بازنگری در این مورد انجام نداده‌است بلکه تهدید علنی آن برای انجام حمله زمینی به مناطق کردنشین نشان می‌دهد قصد اشغال بخش‌های بیشتری از خاک سوریه را دارد، بنابراین و همچنان که منابع سوریه موفقیات او در دو انتخابات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا بتواند با پیروزی در هر دو انتخابات، ایجاد ترکیه نوین را تحت رهبری خود جشن بگیرد. نظرسنجی‌های اخیر گویای بهبود نسبی وضعیت اردوغان در افکار عمومی

نشان می‌دهد دمشق پیام‌های آشتی‌جویانه اردوغان را در راستای آن انتخابات ارزیابی می‌کند. سال آینده مصادف با صدمین سالگرد تأسیس جمهوری ترکیه و بیستمین سالگرد به قدرت رسیدن اردوغان است و از این جهت، موفقیت او در دو انتخابات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا بتواند با پیروزی در هر دو انتخابات، ایجاد ترکیه نوین را تحت رهبری خود جشن بگیرد. نظرسنجی‌های اخیر گویای بهبود نسبی وضعیت اردوغان در افکار عمومی نشان می‌دهد دمشق پیام‌های آشتی‌جویانه برای سوریه می‌فرستد که نه تنها هیچ اقدامی برای بازنگری در این مورد انجام نداده‌است بلکه تهدید علنی آن برای انجام حمله زمینی به مناطق کردنشین نشان می‌دهد قصد اشغال بخش‌های بیشتری از خاک سوریه را دارد، بنابراین و همچنان که منابع سوریه موفقیات او در دو انتخابات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است تا بتواند با پیروزی در هر دو انتخابات، ایجاد ترکیه نوین را تحت رهبری خود جشن بگیرد. نظرسنجی‌های اخیر گویای بهبود نسبی وضعیت اردوغان در افکار عمومی

شمار می‌رود. اردوغان یک هفته بعد از آن دیدار و در یک گفت‌وگوی تلویزیونی گفت که ترکیه می‌تواند مور را در مسیر درست با سوریه قرار دهد و اینکه «در سیاست نباید کینه‌توزی وجود داشته باشد.» او در شهر قوهینه ترکیه و در برنامه ویژه حزب عدالت و توسعه برای جوانان تأکید دیدارش با الیسیسی را به عنوان پیش‌درآمدی برای سوریه توصیف کرد و گفت: «در دوره بعدی

سید نعمت‌الله عبدال‌حجیم‌زاده

جام جهانی فوتبال همیشه یک رویداد سیاسی بوده و گاه و بسی گاه مثل جام جهانی ۱۹۸۷ آرژانتین، این وجه بی‌روز و ظهور بیشتری داشت. جام جهانی قطر نیز مستثنی از این قاعده نبود و در حالی که جریان عادل‌سازی روابط و توافقنامه‌های به اصطلاح ابراهیم از سپتامبر ۲۰۲۰ تاکنون مطرح بود، اما این جام جهانی نشان داد قضیه و آرمان فلسطین هنوز کانون اصلی توجه در جهان عرب است. اسرائیل مردمی خبرنگاران آزادی از سوی رژیم اسرائیل مؤید این موضوع بود. موضوع فلسطین در این جام وچه دیگری هم داشت که بیش از هر چیز مربوط به محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطینی می‌شود. اسنادی در آستانه شروع این جام منتشر شد که از سفارت تشکیلات خودگردان فلسطین در دوحه، پایتخت قطر در ژرزد کرد که نشان از هزینه‌های گزاف محمود عباس برای سفر سه روزه و حه شرکت در مراسم افتتاحیه جام جهانی قطر داشت. گذشته از صحت و نسقم این اسانه، به نظر می‌رسد صرف انتشارش ندادی عدم‌حموبیت عمیق او در میان فلسطینیان دارد که بیش از هر چیز انتظار مرگ او را می‌کشند.

■ انحصار طلبی

محمودرضا عباس مقلب به ابومازن از نیمه دهه ۱۹۵۰ وارد فعالیت‌های سیاسی بیززمینی شد و در سال ۱۹۶۱ بود که به عضویت سازمان فتح به ریاست یاسر عرفات درآمد و از آن زمان تاکنون عضو این سازمان است و بعد از مرگ عرفات در نوامبر ۲۰۰۴، به ریاست این سازمان گزید. تشکیلات خودگردان فلسطین را به دست آورد. هر چند قرار بود این مقام در انتخابات چهار سال بعد به رأی گذاشته شود اما عباس با سر باز زدن از انتخابات در سال ۲۰۰۹ و صدور حکم ریاستی به زمامداری خود تاکنون ادامه داده و در این مدت بیش از ۳۵۰۰۰حکم ریاستی صادر کرده و این رویه طی ۱۷سال گذشته باعث شده است تا عباس در ۴سالگی با خود کامگی تمام به حکومت خود ادامه دهد. دو اقدام اخیر او به خوشی گویای این موضوع

است. اولین اقدام مربوط می‌شود به حکم ریاستی که عباس در ۱۸اکتبر صادر و با آن نهاد جدیدی به‌نامه شوراای عالی نهادهای قضایی ایجاد کرد. اعضای این شورا متشکل از رؤسای قانون اساسی، دیوان عالی کشور، دادگاه تجدیدنظر، دیوان عالی اسورا داری، دادگاه‌های انتظامی و دادگاه‌های شرعی، وزیر دادگستری، دادستان کل کشور و مشاور حقوقی رئیس تشکیلات خودگردان هستند که همگی تحت ریاست شخص عباس در این نهاد عضویت دارند. این نهاد جدید به شدت مورد مخالفت وکالی فلسطینی و سازمان‌های حقوق بشری قرار گرفته است که معتقدند نه تنها ناقض اصل تفکیک قواست بلکه چندین ماده از قانون اساسی فلسطین و کنوانسیون‌های بین‌المللی را نیز نقض می‌کند. این اقدام عباس بی‌شک به منظور انحصارطلبی او انجام شده و گفته می‌شود که الگوی او شورای عالی قضایی مصر است که در سال ۱۹۶۹ توسط جمال عبدالفتاح الیسیسی، رئیس‌جمهور مصر دوباره قدرت آن را احیا کرد.

■ مقابله با اراده ملی

مقابله عباس با اراده ملی فلسطینی‌هااز سال گذشته باعث شده است که بخصوص بعد از انتخابات با خود کامگی تمام به حکومت خود ادامه دهد. دو اقدام اخیر او به خوشی گویای این موضوع است

اتحاد ریاض با پکن – مسکو در دوئل نفتی او کر این

این کشور است و برای مثال، نظرسنجی‌های شرکت «چینار» Çınar نشان می‌دهد محبوبیت او ۷درصد افزایش یافته و از ۴۲درصد در سه ماه گذشته به ۴۹درصد رسیده است. با این حال، نظرسنجی انجنم فارغ‌التحصیلان جامعه‌شناسی موسوم به «سومدر» Sommer وجه دیگری از افکار عمومی در ترکیه را نشان داد که بیشتر مربوط به قشر جوان این کشور می‌شود. این نظرسنجی نشان داد میزان نارضایتی این قشر از وضعیت زندگی و حکمرانی در ترکیه بسیار گسترده‌تر از آن چیزی است که مقامات حزب حاکم عدالت و توسعه تصور می‌کنند. بیش از ۹۶درصد در این نظرسنجی از وضعیت زندگی خود اعلام نارضایتی کرده‌اند و تنها ۲۷درصد گفته بودند از زندگی خود راضی هستند. به قول بکر آغیردیر، پژوهشگر سیاسی و مدیر شرکت نظرسنجی «کندا» KONDA نتایج این نظرسنجی اهمیت زیادی دارد، زیرا «از میان ۲۱ میلیون رأی دهنده ما، دقیقاً ۲۰ میلیون رأی دهنده جوان هستند.» اردوغان اگر تا قبل از برگزاری انتخابات باشار اسد دیدار کند، نه تنها می‌تواند قدرت خود را برای تعیین وضعیت در سیاست خارجی به نمایش درآورد بلکه می‌تواند به رأی‌دهندگان نوید دهد که شرایط را برای خروج و بازگرداندن بیش از

چالش

اتحاد ریاض با پکن – مسکو

در دوئل نفتی او کر این

■ دکتر سید رضا میر طاهر

حمله روسیه به اوکراین در پنجم اسفند ۱۴۰۰ (۲۴فوریه ۲۰۲۲) روابط غرب و روسیه را وارد مرحله جدیدی کرده است که از جمله مشخصه‌های آن تشدید بی‌سابقه تنش‌ها بین دو طرف و همچنین کارزار تحریمی همه‌جانبه بلوک غرب علیه روسیه از جمله در عرصه انرژی فسیلی یعنی نفت و گاز است. جدیدترین تحول در این زمینه اعلام سقف قیمت برای نفت روسیه و از جانب بلوک غرب و واکنش مسکو در این زمینه است. «الکساندر نواک» معاون نخست‌وزیر روسیه اعلام کرده است مسکو به کشورهاییکه سقف قیمت را در بازار نفت پایین نگه دارند، نفت نخواهد فروخت. او هفتم آذر گفت که روسیه همچنان یکی از تأمین‌کنندگان قابل اتکای نفت باقی می‌ماند اما پایین نگه داشتن سقف قیمت در مورد نفت روسیه باعث کاهش عرضه نفت این کشور می‌شود.

اکنون با هشدار جدید معاون نخست‌وزیر روسیه درباره فروش نفت به کشورهاییکه به قصد پایین نگه داشتن قیمت نفت را دارند، مسکو وارد عرصه واکنش عملی به اقدامات خصمانه غرب علیه خود شده است. هشدار روسیه به کشورهایی که قصد پایین نگه داشتن سقف قیمت نفت در بازارهای نفتی را دارند، بسا توجه به رویکرد غرب در حکم پیروزی قابل توجه برای اردوغان تا قبل از انتخابات است و این چیزی است که از نگاه مقامات دمشق مخفی نمانده و در گزارش رویترز نیز منعکس شده است. در واقع، مقامات دمشق این را یک پیروزی مفت و مجانی برای اردوغان می‌دانند، زیرا با توجه به ادامه اشغال نظامی مسکو به دنبال دپاری بین رهبران دو کشور است، باید در دو مسئله حمایت از گروه‌های مسلح مخالف و اشغال خاکش گام‌های عملی بردارد تا اینکه شرایط اولیه و لازم برای این دیدار فراهم شود اما این اردوغان حاضر به برداشتن این گام‌های عملی و اساسی است؟ دست‌کم می‌توان گفت که نشانه‌ای در این خصوص تاکنون از سوی او دیده نشده است.

خواهان تعیین سقف قیمتی بر آن به منظور کاهش قابل ملاحظه درآمدهای نفتی مسکو شده‌اند.

■ اقدامات گروه‌و

سرنان کشورهای گروه‌و (بریتانیا، آلمان، ایتالیا، کانادا، آمریکا، فرانسه و ژاپن) در نشست ژوئن ۲۰۲۲ بر عزم خود برای کاهش وابستگی به انرژی روسیه تأکید کرده و موافقت اصولی خود را با تعیین سقف برای قیمت نفت و گاز روسیه اعلام کردند. اوایل سپتامبر ۲۰۲۲، گروه‌و در راستای کاهش درآمدهای مسکو بر سر اسفند سقف قیمت

به‌نفت صادراتی روسیه توافق کردند. وزرای اقتصاد گروه‌و اعلام کردند ارائه خدماتی را که امکان حمل‌ونقل دریایی نفت خام و فرآورده‌های نفتی روسیه را در سطح جهان فراهم می‌کنند، در صورتی که قیمت نفت روسیه بالاتر از سقف تعیین شده باشد، ممنوع می‌کنند. این تصمیم می‌تواند پوشش بیمه یا تأمین مالی محموله‌های نفتی روسیه را ناممکن سازد. با این اقدام، کشورهای نیازمند خواهند توانست نفت روسیه را خریداری کنند، اما به قیمتی نازل و تنها با سقفی که یک ائتلاف بین‌المللی به رهبری گروه‌و آن را تعیین کنند. نتفکش‌ها و شرکت‌های بیمه تنها در صورتی مجاز به ارائه خدمات نقل و انتقال نفت روسیه هستند که قیمت نفت حداکثر در سقفی باشد که ائتلاف یادشده تعیین می‌کنند. به این ترتیب گروه‌و بر عزم خود برای اعمال محدودیت بر قیمت نفت روسیه به عنوان بخشی از گسترش تحریم‌ها علیه این کشور تأکید کرد. دبیمتری بسکوف، سخنگوی کرملین در واکنش به اقدام گروه‌و هشدار داد که روسیه نفت خود را به کشورهای تشکیلات خودگردان فلسطین می‌فکود اما اینکه «عباس سیستم اطراف خود را که می‌توانست مشروعیت‌بخش باشد، از بین برده است.» این وضعیت از خودکامگی تمام‌عیار ابومازن در حالی مانع از هر اقدام دموکراتیکی می‌شود که شخص وی در ۸۷سالگی از مشکلات قلبی رنج می‌برد و مسئله مرگ او میدبل به موضوع برجنج هم برای تشکیلات خودگردان و هم رژیم اسرائیل شده است. نشریه بیسرنایل هیوم در اواخر جولای گزارشی از حمله نیروهای امنیتی و نظامی رژیم اسرئیل به نابلبر برای هشدار داده بود تعیین سقف قیمت گاز صادراتی از روسیه چشم‌اندازی نادر و گامی است که منجر به افزایش قیمت آن در بازارها می‌شود. با این حال اتحادیه درباره تعیین سقف قیمت ۶۰دلاری برای هر بشکه نفت روسیه سرانجام به توافق رسید.

در عین حال، روسیه برای جایگزینی کشورهای اروپایی که تا قبل از این از مشتریان عمده نفت و گاز روسیه بوده‌اند، به دنبال بازارهای جدیدی برای نفت و گاز خود رفته و آمارها در این زمینه حاکی از افزایش قابل توجه صادرات انرژی به دیگر مناطق و کشورها به ویژه چین است. در این زمینه مسکو با افزایش صادرات ۰۱ میلیون بشکه‌ای نفت روسیه به چین در شش ماه نخست سال ۲۰۲۲ راهی می‌شوند.

است. «الکساندر نواک» معاون نخست‌وزیر روسیه

تأکید کرد مسکو از تأمین نفت برای کشورهاییکه در صدد اعمال سقف قیمت برای نفت وارداتی این کشور هستند، خودداری می‌کند. به گفته او، اوپک پلاس نیز در راستای همراهی با روسیه بر آمادگی‌اش برای برگزاری نشست در هر زمان و تصمیم‌گیری برای تصحیح شرایط حاکم بر بازار تأکید کرد، در این حال، هم اکنون این نشست و تصمیم‌گیری ضروری نیست.

■ شکست تحریم‌ها علیه روسیه

بلسوک غرب به سر کردگی امریکا بسا عامل بی‌سابقه‌ترین و گسترده‌ترین تحریم‌ها علیه روسیه به بهانه جنگ اوکراین از جمله تحریم نفت و گاز روسیه وارد کارزار بزرگی با مسکو شده‌اند. به رغم اینکه غربی‌ها به ویژه اروپایی‌ها بر این گمان بودند که این کارزار تحریمی آسیب‌های بزرگی را متوجه روسیه خواهد کرد اما اقدامات متقابل مسکو مانند ازماف کشورهای اروپایی دیدار گاز برای پرداخت بهای آن به روبل و نیز تلاش موفق مسکو برای افزایش فروش نفت خود به اقتصادهای بزرگی مانند چین و هند موجب شده است این تلاش غربی‌ها با ناکامی آشکاری مواجه شود، ضمن اینکه تصمیم اوپک پلاس برای کاهش ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت عملاً موجب افزایش بهای نفت شده است. از سوی دیگر تحریم‌ها علیه روسیه به ویژه در زمینه نفت و گاز موجب دشواری‌های زیادی برای کشورهای اروپایی و حتی امریکا با بروز تورم بی‌سابقه و نیز رکود اقتصادی به دلیل عدم وجود گاز برای تداوم فعالیت صنایع مختلف اروپایی شده است. در مورد امریکا کاهش عرضه نفت که موجب افزایش بهای بهای بنزین، گازوئیل و در نتیجه تورم بی‌سابقه در این کشور طی ۲۰سال گذشته شده است، به همین دلیل جو باینن و شرک‌ای اروپایی آن بارها اوپک پلاس و به خصوص اعضای ذی‌نفوذ آن مانند عربستان خواسته‌اند با افزایش تولید و عرضه نفت به بازارهای جهانی موجبات کاهش بهای آن را فراهم آورند، اما ریاض که اکنون منافع خود را جدای از منافع واشنگتن می‌بیند، به این خواسته امریکا مگامحلی و به بهانه‌های مختلف از اجرای خواسته واشنگتن خودداری کرده است. به رغم تهدیدات مکرر واشنگتن اما ریاض همچنان با تأیید دوباره تصمیم اوپک پلاس در نشست روز یک‌شنبه نشان داد برای سعودی‌ها مشکل درآمدزد و روابط با روسیه و چین از اهمیت دوچندان برخوردار شده است. «خاور پلاس» کارشناس انرژی می‌گوید: «امریکا و همسایان غربی‌اش باید به این مسئله توجه کنند که برای گاز روسیه بوده‌اند، به دنبال بازارهای جدیدی برای نفت و گاز خود رفته و آمارها در این زمینه حاکی از افزایش قابل توجه صادرات انرژی به دیگر مناطق و کشورها به ویژه چین است. در این زمینه مسکو با افزایش صادرات ۰۱ میلیون بشکه‌ای نفت روسیه به چین در شش ماه نخست سال ۲۰۲۲ راهی می‌شوند.